

Christelijke Gemeente van Jehovah's Getuigen in Nederland

Noordbargerstraat 77, 7812 AA Emmen Telefoon (0591) 68 35 55
ING Bank 65.08.69.524

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Emmen, 1 september 2020

Betreft: Open brief

Het is misleidend en verwerpelijk dat minister Sander Dekker Jehovah's Getuigen afschildert als harteloos en ongevoelig voor slachtoffers van kindermisbruik. Wij zijn dan ook diep beledigd door zijn onjuiste verklaring in de brief van 27 augustus 2020 aan de Voorzitter van de Tweede Kamer dat wij slachtoffers binnen onze gemeenschap beletten gebruik te maken van hun 'recht op hulp, zorg en rechtvaardigheid'. Wij vinden het ook zeer beledigend en uitermate discriminerend dat de minister Jehovah's Getuigen ten onrechte bestempelt als een 'gesloten gemeenschap' en dat onze kinderen nauwlettend in de gaten gehouden moeten worden door leerkrachten en de onderwijsinspectie. In een moderne samenleving heeft dergelijke opruiende, beledigende taal geen plaats.

We maken daarom van deze gelegenheid gebruik om dit recht te zetten en u te voorzien van de feiten.

Feiten over het Utrecht-rapport

Minister Dekker stelt dat zijn beweringen worden ondersteund door het rapport van de Universiteit Utrecht van november 2019 (het UU-rapport). Wat hij echter niet erkent, is dat in drie afzonderlijke deskundigenrapporten wordt geconcludeerd dat het rapport zeer ernstige fouten bevat en 'vrijwel geen kwantitatieve waarde' heeft en 'niet bruikbaar is' voor het beoogde doel.¹

Minister Dekker stelt verder dat de rechter Jehovah's Getuigen ook in hoger beroep in het ongelijk heeft gesteld. Maar in feite heeft het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden in het arrest van 4 augustus 2020 (nr. 200.274.775) eenvoudigweg bepaald dat het beroep niet meer van spoedeisend belang is (paragraaf 5.3). Het Gerechtshof heeft aangegeven dat het door ons ingestelde beroep principiële kwesties op grond van de artikelen 8, 9 en 14 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens aan de orde stelt en daarom in een bodemprocedure moeten worden behandeld, in plaats van door middel van een kort geding (paragraaf 5.6). Die procedure heeft nog niet plaatsgevonden. Wij hebben er vertrouwen in dat de rechtbank, zodra het proces plaatsvindt, zal concluderen dat het rapport fundamenteel onjuist, onbetrouwbaar en discriminerend is.

Minister Dekker verzuimt ook te vermelden dat het rapport, ondanks de vele grove fouten, toch concludeerde dat in vergelijking met de algemene bevolking in Nederland Jehovah's Getuigen veel meer bereid zijn om een beschuldiging van seksueel misbruik bij de politie te melden. Onder de algehele bevolking

¹ Zie het deskundigenrapport 12 februari 2020 van de deskundige statisticus en onderzoeker James Rothman, bij de punten 24, 50 en 70; deskundigenrapport 7 januari 2020 van sociologen en onderzoekers Holly Folk, Massimo Introvigne, J. Gordon Melton, bij punt 9, 101, 13-16, 19-21, 23, 28, 30; zie ook deskundigenrapport 10 januari 2020 van socioloog Eileen Barker, bij de punten 11-13; 19 en 36

wordt slechts 9% van de beschuldigingen van seksueel misbruik bij de politie gemeld en slechts in 3% van de gevallen wordt aangifte gedaan bij de politie.² Ter vergelijking: Jehovah's Getuigen zijn 3 keer zo vaak (27% vs. 9%) bereid om melding te doen bij de politie en 10 keer zo vaak (30% vs. 3%) om aangifte te doen (zie blz. 38-39 van het rapport en diagram 4). Het is opmerkelijk dat de minister dit feit niet erkent, aangezien de 'aangiftebereidheid' van Jehovah's Getuigen van beschuldigingen van misbruik de voornaamste reden zou zijn waarom de Tweede Kamer om het rapport heeft gevraagd. Waarom richt minister Dekker zich, gezien deze feiten, op Jehovah's Getuigen voor zijn in de media breed uitgemeten valse beschuldigingen, hoewel hij weet dat de overgrote meerderheid van de aanhangers van alle andere religies en niet-religieuze groepen in Nederland geen aangifte doen van beschuldigingen van seksueel misbruik? Hierop geeft hij geen antwoord.

Minister Dekker erkent ook niet dat de focus van het rapport lag op personen die op een bepaald moment in hun leven Jehovah's Getuigen zijn of waren. Slechts 4% van de beschuldigingen (15 beschuldigingen), werden geuit tegen een 'ouderling of andere gezaghebbende binnen de gemeenschap' over een periode van 70 jaar.³ De overige 96% van de beschuldigingen, die betrekking hadden op vermeend misbruik door familieleden, vrienden, burens en anderen, hadden dus niets te maken met de geloofsgemeenschap van Jehovah's Getuigen (rapport, blz. 37, diagram 3). Geen enkel ander onderzoek in Nederland, zeker niet één in opdracht van of goedgekeurd door de regering, is gebaseerd op een dergelijke discriminerende definitie van 'seksueel misbruik' waarbij het enige vereiste was dat het vermeende slachtoffer of de vermeende dader op een bepaald moment in zijn leven een bepaalde godsdienst zou aanhangen.

Waarom heeft minister Dekker geen vergelijkbare studie laten uitvoeren naar seksueel misbruik door aanhangers van de grootste religies in Nederland, te weten de Katholieke Kerk, de Protestantse religies, het Jodendom of de Islam, die samen 49% van de bevolking vormen? Vooral omdat uit onderzoek blijkt dat 33% van de kinderen in Nederland (om nog maar te zwijgen van de volwassenen) het slachtoffer is van seksueel misbruik of seksueel geweld?⁴ Het onderzoek 'Seksueel misbruik van minderjarigen in de Rooms-Katholieke Kerk' uit 2011, waarnaar minister Dekker in zijn brief aan de Tweede Kamer verwees, betrof geen gewone leden van de katholieke kerk. Die studie beperkte zich tot beschuldigingen van seksueel kindermisbruik tegen 'vertegenwoordigers van de Rooms-Katholieke Kerkprovincie – geestelijken, religieuzen, pastoraal werkers met een kerkelijk dienstverband'⁵. Weer verschaft minister Dekker geen verklaring voor zijn discriminerende focus op Jehovah's Getuigen.

Feiten over de geloofsovertuigingen en -praktijken van Jehovah's Getuigen

Minister Dekker heeft ook onjuiste verklaringen afgelegd over de geloofsovertuigingen en -praktijken van Jehovah's Getuigen. Wij maken dan ook van de gelegenheid gebruik om dit recht te zetten door u van de feiten te voorzien.

Jehovah's Getuigen bieden troost en geestelijke bijstand aan slachtoffers van kindermisbruik en hun familieleden. Wij geloven dat dit onze morele verplichting is. Wij houden ons hierbij aan de Bijbel, waarin seksueel kindermisbruik als een misdrijf wordt veroordeeld.

Jehovah's Getuigen zien seksueel kindermisbruik ook als een afschuwelijke zonde tegen het slachtoffer, een zonde tegen de christelijke gemeente en bovenal een zonde tegen God. We geloven niet dat we immuun zijn voor deze wereldwijde plaag. Wij zetten ons in om dit kwaad bij de bron te bestrijden door in onze

² https://www.nationaalrapporteur.nl/binaries/nationaal-rapporteur.op-goede-grond.de-aanpak-van-seksueel-geweld-tegen-kinderen.2014_tcm23-34727.pdf.

³ Geen van de beschuldigingen in de door het rapport gebruikte anonieme online vragenlijst is bevestigd. De auteurs van dat rapport geven toe dat zij 'in dit onderzoek immers niet aan waarheidsvinding' doen (rapport, pagina 29). De auteurs van het rapport geven ook toe dat, omdat zij gebruik hebben gemaakt van een anonieme online vragenlijst, het onmogelijk was om te weten of: (1) elke respondent die de vragenlijst bezocht een werkelijk persoon was en niet slechts dezelfde persoon die de vragenlijst (of delen ervan) meerdere malen invulde; (2) elke respondent in Nederland woonde; en (3) elke respondent een andere beschuldiging vermeldde en niet dezelfde beschuldiging die door iemand anders werd gemeld (rapport, blz. 33)

⁴ Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen, *Op goede grond – De aanpak van seksueel geweld tegen kinderen*, Den Haag, 2014, alinea's 2.2.4

⁵ W. Deetman, *Seksueel misbruik van Minderjarigen in de Rooms-Katholieke Kerk – Deel I*, Uitgeverij Balans Amsterdam, 2011, p. 18.

gemeenten in Bijbelse begeleiding te voorzien en continue voorlichting over het onderwerp van seksueel kindermisbruik te geven.

Vandaar dat Jehovah's Getuigen al meer dan 35 jaar materiaal publiceren in de tijdschriften *De Wachttore* en *Ontwaakt!* en in religieuze boeken en video's die ouders duidelijke, tijdige en praktische adviezen geven over de bescherming van hun kinderen tegen het kwaad van seksueel kindermisbruik. Dergelijke publicaties zijn in honderden talen verschenen en er zijn honderden miljoenen exemplaren van gedrukt. Dit materiaal is gratis toegankelijk voor onze gemeenten en het algemene publiek, zowel in gedrukte vorm als op de officiële website van Jehovah's Getuigen (www.jw.org).⁶

In 2018 is een wereldwijd beleidsdocument voor de bescherming van kinderen door Jehovah's Getuigen gepubliceerd, getiteld 'Het Bijbelse standpunt van Jehovah's Getuigen over de bescherming van kinderen', waarin de richtlijnen en hulp voor de bescherming van kinderen tegen seksueel misbruik zijn opgenomen die in eerdere religieuze publicaties van Jehovah's Getuigen zijn gepubliceerd. Dit wereldwijde beleid is gepubliceerd op de officiële website van Jehovah's Getuigen, www.jw.org en is in tientallen talen beschikbaar.⁷ Het beleid vermeldt dat ouderlingen in gemeenten van Jehovah's Getuigen zullen toezien op naleving van een wettelijke meldplicht, zodra zij kennis hebben genomen van een beschuldiging van kindermisbruik.

In rechtsgebieden zonder wettelijke meldplicht, zoals Nederland, zullen ouderlingen nog steeds actief aangifte doen wanneer blijkt dat een kind het risico loopt om misbruikt te worden door de beschuldigde. In alle gevallen zullen de ouderlingen het volwassen slachtoffer of de ouders van het slachtoffer informeren van hun onvoorwaardelijke recht om aangifte te doen bij de wettelijke autoriteiten.

Bovendien hebben alle gemeenten van Jehovah's Getuigen in Nederland (en de meer dan 119.000 gemeenten van Jehovah's Getuigen wereldwijd) in juli 2019 in drie opeenvolgende religieuze diensten van elk één uur drie studieartikelen uit *De Wachttore* van mei 2019 behandeld, waarin het onderwerp van seksueel kindermisbruik openlijk werd besproken. Van die uitgave van *De Wachttore* zijn in meer dan 275 talen ruim 10 miljoen exemplaren gedrukt. Nog eens 6,7 miljoen exemplaren zijn gedownload van de officiële website van Jehovah's Getuigen, www.jw.org.

In die drie studieartikelen van *De Wachttore* wordt ingegaan op de vraag hoe kinderen beschermd kunnen worden tegen seksueel misbruik, hoe ouderlingen handelen in het belang van de gemeente, met inbegrip van het melden van zulke beschuldigingen aan de autoriteiten, en hoe ouders hun kinderen kunnen beschermen. De artikelen behandelden ook hoe je degenen die seksueel misbruik in hun jeugd hebben meegemaakt, kunt troosten.⁸

Voor zover wij weten is er geen enkele religieuze instelling die zo'n wereldwijde inspanning heeft gedaan als Jehovah's Getuigen om het onderwerp kindermisbruik puntsgewijs te behandelen in al haar gemeenten tijdens religieuze diensten die toegankelijk zijn voor het algemene publiek. In elk van de drie weekenddiensten namen *wereldwijd meer dan 8,5 miljoen mensen deel aan deze besprekingen*.

In tegenstelling tot wat minister Dekker beweert, zijn Jehovah's Getuigen een open en transparante geloofsgemeenschap waarin ieders privacy wordt gerespecteerd. We nemen ons geloof serieus, maar leven niet in afgezonderde gemeenschappen die los staan van de wereld. We genieten van een compleet normaal leven in de maatschappij. De overgrote meerderheid heeft een fulltimebaan, bezit of huurt een eigen huis, geniet van ontspanning en brengt tijd door met vrienden en familie. Onze kinderen gaan naar reguliere scholen, gaan winkelen, kijken televisie en films, gebruiken internet, sporten en brengen tijd door met hun

⁶ Zie: *Ontwaakt!*, oktober 2007, 'Bescherm uw kinderen', blz. 1-11 (beschikbaar via <https://www.jw.org/nl/bibliotheek/tijdschriften/g200710/bescherm-uw-kinderen/>); 'Hoe kunnen ouders hun kinderen seksuele voorlichting geven?' (2015), www.jw.org (beschikbaar via <https://www.jw.org/nl/wat-de-bijbel-leert/vragen/kinderen-seksuele-voorlichting-geven/>); animatiefilm 'Bescherm je kinderen' (beschikbaar via https://www.jw.org/nl/bibliotheek/videos/#nl/mediaitems/BJF/pub-pk_17_VIDEO)

⁷ <https://www.jw.org/nl/nieuws/juridisch/juridische-informatie/informatie/pakket-jg-bijbels-standpunt-bescherming-kinderen/>

⁸ <https://www.jw.org/nl/bibliotheek/tijdschriften/wachttore-studie-mei-2019/>

leeftijdgenoten. Tegelijkertijd is het logisch dat we vooral vriendschappen aangaan en omgang zoeken met personen die onze overtuigingen en morele waarden delen.

Het is beledigend voor iedereen die actief hulp biedt aan de slachtoffers en hun familieleden dat minister Dekker ten onrechte beweert dat het slachtoffers ontbreekt aan 'laagdrempelige emotionele en praktische ondersteuning'. Het tegendeel is waar.

De ouderlingen van onze gemeenten proberen liefdevolle en actieve belangstelling te hebben voor de geestelijke en emotionele behoeften van degenen in de gemeente. Een van de manieren waarop ouderlingen dat doen is door pastorale ondersteuning, die altijd kosteloos wordt geboden. Pastorale bezoeken zijn een integraal en regelmatig onderdeel van de religieuze activiteit van de ouderlingen. Zij maken het verlenen van pastorale steun een prioriteit, vooral in gevallen van seksueel kindermisbruik. Als het een vrouwelijk slachtoffer betreft, kunnen de ouderlingen hierbij worden bijgestaan door ervaren vrouwen in de gemeente. Maar ouderlingen erkennen hun grenzen. Ze zijn geen professionals in de gezondheidszorg. Of iemand professionele begeleiding zoekt is een persoonlijke beslissing.

Bovendien gaat minister Dekker volledig voorbij aan het feit dat Jehovah's Getuigen in Nederland, waaronder slachtoffers van seksueel kindermisbruik, ons landelijk religieus kantoor kunnen bellen om hun zorgen in vertrouwen te bespreken.

Internationaal geprezen deskundigen schetsen ernstige tekortkomingen in het UU-rapport. We vestigen uw aandacht graag op het deskundigenrapport van 7 januari 2020 van Holly Folk, Massimo Introvigne en J. Gordon Melton⁹.

In Nederland hebben Jehovah's Getuigen een erfgoed van integriteit dat zich over meer dan 110 jaar uitstrekt. Volgens een studie van historicus Tineke Piersma zijn tijdens de nazi-bezetting minstens 468 Getuigen gearresteerd. 126 van hen (108 mannen en 18 vrouwen) stierven in gevangenschap, meestal door ziekte en ontbering. Anderen werden geëxecuteerd. In Zwolle herinnert een herdenkingsteken aan Herman van Elburg, die voor zijn geloof in het concentratiekamp Dachau stierf en een vrouw en twee jonge kinderen achterliet¹⁰. 75 jaar later leveren meer dan 30.000 Jehovah's Getuigen een positieve bijdrage aan de Nederlandse samenleving. Wij distantiëren ons dan ook krachtig van de valse beschuldiging dat wij verzuimen te zorgen voor slachtoffers van seksueel kindermisbruik.

Wij danken u voor de gelegenheid om deze feiten te presenteren.

Hoogachtend,
Namens het bestuur van
Christelijke Gemeente van Jehovah's Getuigen in Nederland

M. van Ling
Bestuurslid

Bijlagen:

- deskundigenrapport d.d. 12 februari 2020 van James Rothman (NL en EN);
- deskundigenrapport d.d. 7 januari 2020 van Holly Folk, Massimo Introvigne, J. Gordon Melton (NL en EN);
- deskundigenrapport d.d. 10 januari 2020 van Eileen Barker (NL en EN).

⁹ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z01108&did=2020D02325

¹⁰ https://www.jw.org/en/library/videos/#en/mediaitems/VODIntExpEndurance/pub-jwbrd_201501_2_VIDEO